

Švica: podeljen 101. znak energetske varčnega mesta

Od 25. marca 2004 dalje je v Švici že 101 občina s podeljenim znakom energetske varčnega mesta, kar pomeni, da v enem od tovrstnih mest sedaj živi več kot četrtina prebivalcev. [Več na strani 1](#)

Izšel je zbornik „Evropska unija in Alpe“

Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) je izdala zbornik prispevkov, ki so bili predstavljeni na letni strokovni konferenci, organizirani leta 2001 na temo Evropske unije in Alp. [Več na strani 2](#)

Javna predstavitev pogledov NVO na predlog novega zakona o Triglavskem narodnem parku

Kot prispevek k razpravam o novem zakonu o Triglavskem narodnem parku so naravovarstvene organizacije sredi februarja organizirale mednarodni posvet, na katerem je približno sto udeležencev pozvalo slovenski parlament, da pri pripravi novega zakona upošteva mednarodne kriterije za narodne parke in konvencije ter zakona ne podreja gospodarskim interesom. [Več na strani 3](#)

Švica: podeljen 101. znak energetske varčnega mesta

Od 25. marca 2004 dalje je v Švici že 101 občina s podeljenim znakom energetske varčnega mesta, kar pomeni, da v enem od tovrstnih mest sedaj živi več kot četrtina prebivalcev. Znak sta prejeli tudi dve alpski mesti - Schwyz kot 100. in St. Moritz kot 101. energetske varčno mesto, na 99. mestu pa je Mendrisio, ki je prvo energetske varčno mesto v italijanski Švici.

Zaradi ukrepov, ki so jih doslej uresničili v energetske varčnih mestih, je bilo mogoče letno zmanjšati porabo za 615 milijonov kWh energije in 238.000 ton CO₂. Poleg tega je bilo letno ustvarjenih za 2,5 milijona frankov investicij in 400 novih delovnih mest.

Če želijo izbrane občine status energetske varčnega mesta ohraniti, morajo uresničiti ali sprejeti več kot 50 odstotkov ukrepov s področja energetske politike iz kataloga, ki sicer obsega 84 točk. Tako je, recimo, občina Schwyz še posebej angažirana na področju proizvodnje električne energije iz sončne energije, medtem ko ima Mendrisio pionirsko vlogo, kar zadeva okolju prijazno mobilnost. St. Moritz se je kot najvišje ležeče energetske varčno mesto v Evropi izkazal z različnimi projekti na področju ekološke proizvodnje elektrike, na tromeji v Baslu je bil z razglasitvijo nemškega mesta Lörrach za energetske varčno mesto znak prvič „izvožen“ prek švicarskih meja. Švicarsko mesto Riehen, ki meji na Lörrach, pa čezmejno oskrbuje mesto s toploto iz geotermalne energije.

Vir in nadaljnje informacije: <http://www.energiestadt.ch> (de/fr/it)

Električna energija in toplota pretežno iz obnovljivih virov energije

Do leta 2050 bodo v Nemčiji lahko 65 odstotkov v strukturi rabe električne energije in 50 odstotkov potreb po toploti zagotovili iz obnovljivih virov energije, s čimer bodo leta 2050 „privarčevali“ vsaj 75 odstotkov toplogrednih plinov (v primerjavi z letom 2000). Ti ambiciozno zastavljeni cilji nadaljnjega razvoja pri obnovljivih virih energije so ob upoštevanju vseh okolje- in naravovarstvenih potreb uresničljivi in istočasno tudi ekonomsko ugodni. Pogoj za trajnostno energetske oskrbo pa je tudi občutno povečanje učinkovitosti pri rabi energije iz fosilnih virov, ugotavlja raziskava, ki je nastala po naročilu nemškega Zveznega ministrstva za okolje.

Viri in nadaljnje informacije: 18. 3. 2004 <http://www.bmu.de/de/800/js/presse/2004/pm069/> (de)

Vsebina

Švica: podeljen 101. znak energetske varčnega mesta

1

Električna energija in toplota pretežno iz obnovljivih virov energije

1

Izšel je zbornik „Evropska unija in Alpe“

2

„Alpe brez meja“ - novi atlas

2

„Alpski prostor in alpsko okolje“: novo težišče raziskovalne dejavnosti v Innsbrucku

2

Odločitve EU glede prometa

2

Javna predstavitev pogledov NVO na predlog novega zakona o Triglavskem narodnem parku

3

Italija: v nedeljo, 28. marca, bodo praznovala majhne občine

3

Svetovni dan voda: zahteva po varstvu voda in ukinitvi liberalizacije

3

V Nemčiji začeli razpravo o zakonih o lovu in gozdovih

3

O tem in onem

4

Prireditve

4

Saj ni res, pa je...

4

Izšel je zbornik „Evropska unija in Alpe“

Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) je izdala zbornik prispevkov, ki so bili predstavljeni na letni strokovni konferenci, organizirani leta 2001 na temo Evropske unije in Alp. Osrednja tema zbornika so torej obravnava odnosov med Evropsko unijo (EU) in Alpami ter njihova ponazoritev na primeru regionalnega razvoja in kmetijstva, predstavljene pa so tudi dejavnosti, ki jih Evropska unija izvaja na gorskih območjih, dejanski položaj na kraju samem ter najpomembnejši problemi in morebitne rešitve zanje. Evropska unija namenja za področje regionalnega razvoja in kmetijstva okrog 80 % letnih sredstev. Regionalna politika EU je bila dlje časa tudi sinonim za razvoj prometne ali industrijske infrastrukture, ki ni bila vedno prilagojena okvirnim pogojem v regijah. Uporabljene strategije pa alpskega loka ne upoštevajo v zadostni meri in tako je bilo zanemarjeno dejstvo, da bi bilo na tem območju nujno potrebno zagotoviti razmeram prilagojeno varstveno in razvojno politiko. Na konferenci v Chambéryju v Franciji so udeleženci dosegli soglasje, da si alpski prostor zato zasluži posebno pozornost javnosti, saj so tamkajšnji problemi še posebej pereči in bi lahko služili kot vzor drugim regijam. Publikacijo je mogoče na spletnem naslovu <http://www.cipra.org> v rubriki Publikacije naročiti v francoščini v natisnjeni obliki ali pa brezplačno presneti v formatu pdf v nemščini in italijanščini.

„Alpe brez meja“ - novi atlas

Rezultat enega od programov INTERREG II je novi atlas z naslovom „Alpe brez meja“, ki vsebuje serijo 20 izletniških kart in večjezičnih vodnikov, v katerih je popisano francosko-italijansko-švicarsko mejno območje od Ženevskega jezera do sredozemskega prostora. Pri izvedbi projekta so poleg različnih partnerjev sodelovali tako francoska in italijanska alpska društva kot tudi posamezne državne ustanove, pristojne za področje kartografije.

Izid izletniških kart v merilu 1:25.000 pomeni odpravo precejšnje vrzeli v čezmejnem prostoru, saj je zdaj območje enakovredno predstavljeno na obeh straneh meje, popravljeni so bili podatki o višinah in zemljepisna imena, avtorji pa so tudi preverili, v kolikšni meri so posamezne poti primerne za planinarjenje. Vsako karto dopolnjujeta francosko-italijanski ter nemško-angleški vodnik. V njih uporabnik najde koristne napotke in informacije tudi glede nočitev, znamenitosti itd. Od skupno dvajsetih je doslej izšlo že več kot tri četrt kart.

Več informacij na spletnem naslovu: http://www.ign.fr/affiche_rubrique.asp?rbr_id=623 (fr), vir: Neue Zürcher Zeitung, 11. 3. 2004

„Alpski prostor in alpsko okolje“: novo težišče raziskovalne dejavnosti v Innsbrucku

Po desetletjih priprav so februarja letos na Pravni fakulteti Univerze v Innsbrucku v Avstriji odprli nov oddelek, katerega osnovna dejavnost bo raziskovanje alpskega prostora in okolja. Stalni sekretariat Alpske konvencije, prav tako s sedežem v Innsbrucku, si bo za sodelovanje z innsbruško univerzo seveda prizadeval tudi na novem raziskovalnem področju.

Cilji pri tem so usvajanje novih znanstvenih spoznanj o alpski zakonodaji in njeni vlogi kot posredniku v dialogu s prakso ter ustanovitev mreže, ki so bo navezovala na obravnavo alpskih vprašanj pravne narave. Pri uveljavljanju novega raziskovalnega področja sodeluje innsbruška univerza z nevladnimi organizacijami, kot sta Avstrijska planinska zveza ali Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA), aktivno pa bi morali sodelovati tudi predstavniki lokalnega gospodarstva, npr. žičniška ali turistična podjetja. Poleg tega Avstrijska planinska zveza podpira idejo o institucionalizaciji v obliki „kompetenčnega centra za alpsko zakonodajo“.

Vir in nadaljnje informacije: Alpenkonvention Innsbruck News, št. 2/2004, e-naslov:

http://www.alpenverein.or.at/naturschutz/Alpenkonvention/Publikationen/01_alpenkonvention_newsletter.shtml?navid=24 (de)

Odločitve EU glede prometa

16. marca 2004 je bilo v posredovalnem postopku med Svetom in Evropskim parlamentom doseženo soglasje k drugemu železniškemu paketu, na podlagi katerega naj bi od leta 2007 leta dalje v celoti liberalizirali tovorni promet (vklj. s kabotažo). Poleg tega je bilo sklenjeno tudi soglasje glede novih določb o varnosti v železniškem prometu, interoperabilnosti in ustanovitvi bodoče evropske železniške agencije.

Kot je 11. marca 2004 zahteval Evropski parlament, naj bi zasnova infrastrukturnih projektov, katerih izvajanje se subvencionira v okviru transevropskih prometnih omrežij, izhajala iz strateške presoje vplivov na okolje. Projekti, ki bodo najverjetneje imeli "nezaželene socialne, ekonomske ali ekološke posledice", se lahko črtajo s t. i. prednostnega seznama projektov, za katere so namenjena sredstva. Nevladne organizacije so tako odločitev pozdravile in pozvale Svet prometnih ministrov, naj se pri reševanju tega vprašanja zgleduje po Evropskem parlamentu.

Viri in informacije: http://europa.eu.int/rapid/start/cgi/questen.ksh?p_action.gettxt=gt&doc=IP/04/359J0|RAPID&lg=EN (en), http://www3.europarl.eu.int/omk/omnsapir.so/pv2?PRG=CALDOC&TPV=PROV&FILE=20040311&TXTLST=1&POS=1&LASTCHAP=20&SDOCTA=5&Type_Doc=FIRST&LANGUAGE=EN (en)

Javna predstavitev pogledov NVO na predlog novega zakona o Triglavskem narodnem parku

Kot prispevek k razpravam o novem zakonu o Triglavskem narodnem parku so naravovarstvene organizacije sredi februarja organizirale mednarodni posvet, na katerem je približno sto udeležencev pozvalo slovenski parlament, da pri pripravi novega zakona upošteva mednarodne kriterije za narodne parke in konvencije ter zakona ne podreja gospodarskim interesom. Ker je edini narodni park območje državnega, vseslovenskega pomena in ker ima izjemen pomen tudi zaradi neokrnjene narave, kulturne krajine in številnih kulturnih spomenikov, so udeleženci posveta zahtevali, da se v pripravo in sprejemanje zakona vključijo znanstvene in strokovne ter nevladne organizacije kakor tudi slovenska javnost. Izredno zaskrbljujoče je tudi, da je obseg osrednjega zavarovanega območja v aktualnem dopolnjenem predlogu zakona zmanjšan, varstveni režim omiljen, velik problem pa ostaja izvajanje ukrepov, ki naj bi preprečili črne gradnje in druge nezakonite posege na območju parka. Zato pa je treba iskati usmeritve v trajnostni razvoj poseljenih delov robnega območja.

Vira in nadaljnje informacije: Mountain Wilderness Slovenije (25. 2. 2004) <http://www.drustvo-mws.si/> (sl/en), CIPRA-Slovenija

Naravna krajina v Triglavskem narodnem parku

© CIPRA-Slovenija

Italija: v nedeljo, 28. marca, bodo praznovala majhne občine

S pobudo „Voler bene all'Italia“ (Rad imeti Italijo) želi okoljevarstvena organizacija Legambiente nameniti večjo pozornost 5.500 malim italijanskim občinam iz gorskih in hribovskih območij. Tako bodo lahko v nedeljo, 28. marca 2004, te vasi imele priložnost predstaviti svoja bogastva, ki so javnosti manj znana: skrite, a ogleda vredne naravne in kulturno-zgodovinske znamenitosti. Poskusiti bo mogoče tudi značilne domače kulinarične specialitete. Za zabavni program bodo poskrbele glasbene skupine in poulična gledališča.

Pobuda, pri kateri sodeluje 1.300 občin, je del nacionalne kampanje organizacije Legambiente, ki je namenjena podpori zakona o izvajanju storitvenih dejavnosti v majhnih občinah. Prireditev bo potekala pod pokroviteljstvom italijanskega predsednika.

Seznam sodelujočih občin, program na spletnem naslovu: <http://www.piccolagrandeitalia.it> (it)

Svetovni dan voda: zahteva po varstvu voda in ukinitvi liberalizacije

Letošnja osrednja tema 22. marca, svetovnega dneva voda, se je glasila „Voda in z njo povezane naravne katastrofe“. Ta dan je različne organizacije spodbudil, da so pojasnile svoje zahteve za učinkovitejše varstvo voda.

Švicarski Zvezni urad za vodo in geologijo (BWG) je ob tej priložnosti predstavil pet zloženek v nemškem in francoskem jeziku, ki s konkretnimi zgledi obravnavajo projekte na področju visokih voda v Švici, med drugim tudi na območju Alp. Javnost naj bi tako tudi strokovno seznanili z omenjeno problematiko, obenem pa sprožili pobudo za iskanje pogumnih in inovativnih rešitev pri vodogradnji. WWF Švica je nadalje opozoril, da naravno ohranjene reke pomembno prispevajo k zaščiti pred poplavami, so pa tudi zelo pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti. V Švici se proces revitalizacije izvaja le na maloštevilnih vodotokih. Avstrijsko Okoljsko krovno združenje (Umweltdachverband) je predsedniku avstrijske konvencije predalo t.i. „manifest o vodi“, v katerem zahtevajo, da je treba v novo zvezno ustavo vnesti načelo celovitega varstva vode kot življenjsko pomembnega naravnega vira. Tudi v Nemčiji je mreža „Naša voda“ zvezno vlado pozvala k odločnejšemu nastopu proti liberalizaciji oskrbe z vodo na svetovni ravni.

Viri: <http://www.bwg.admin.ch> (de/fr), <http://www.wwf.ch/medien> (de), <http://www.umweltdachverband.at> (de), http://www.vistaverde.de/news/politik/0403/19_wasser.php (de)

V Nemčiji začeli razpravo o zakonih o lovu in gozdovih

Nemška zvezna vlada je pred kratkim predložila v javno razpravo okvirna izhodišča za novi zakon o lovu in zakon o gozdovih. Lov bo v smislu večjega upoštevanja načel trajnostnega razvoja v večji meri izhajal iz varstva živali ter ohranitve ekoloških sistemov, uveljavljeno bo sonaravno gospodarjenje z gozdovi in istočasno večje povpraševanje po lesu iz nemških gozdov.

Pobudo vlade so pozdravile različne organizacije za varstvo živali in okolja ter Ekološko združenje za lov (ÖJV), saj je, kot so prepričani v ÖJV, že čas, da zakon o lovu, v katerem večina določb izvira iz leta 1934, odraža ekološke in družbene zahteve, prilagojene sodobnemu času. Kritiko pa so izrazili tako bavarski minister za kmetijstvo kakor tudi v Nemškem združenju za zaščito lova in Nemškem združenju kmetovalcev: reforma naj bi po njihovem mnenju le omejila lov in ogrozila obstoj kmetov, ki se ukvarjajo z gozdarstvom. O predlogih bo v naslednjih tednih tekla razprava, ki ji bo sledila predložitev osnutka zakona.

Vira: Ministrstvo za potrošnike, 19. 3. 2004: <http://www.verbraucherministerium.de> (de); ÖJV, 20. 3. 2004: <http://www.oelv.de> (de)

O tem in onem

PRIMALP – primarna trajnostna proizvodnja na primeru alpskega prostora

O projektu "PRIMALP – trajnostna primarna proizvodnja na primeru alpskega prostora", ki so ga v letih od 1997 do 2002 izvajali na züriški Zvezni tehnični visoki šoli (ETH) v Švici, je sedaj pripravljeno 305 strani obsegajoče zaključno poročilo. Vodilna misel projekta, ki je zajemal različna področja, je bila s pomočjo kmetijstva in gozdarstva razvijati take postopke rabe in strategije delovanja za rabo tal in prostora, ki bo učinkovito izkoriščala vire, bila prijazna do ljudi in okolja ter sprejemljiva v gospodarskem smislu.

Nadaljnje informacije in naročilo poročila: Gotsch, N. et al. (2004), Land- und Forstwirtschaft im Alpenraum – Zukunft im Wandel (Kmetijstvo in gozdarstvo na območju Alp – prihodnost v preobratu). Založba Wissenschaftsverlag Vauk Kiel. ISBN 3-8175-0384-9. <http://www.vauk.de> (de). Cena: 43 evrov.

Preživljanje wellness počitnic na območju Alp - predstavitev mednarodne krovne znamke

80 turističnih organizacij iz Avstrije, Bavarske, Južne Tirolske in Švice, ki so se predstavile na mednarodni turistični borzi v Berlinu, bo od konca letošnjega leta dalje na trgu skupaj nastopilo pod novo krovno znamko „Alpine Wellness International GmbH“. Kot je povedal direktor družbe Bernhard Jochum, se želijo v petih letih pridružiti najboljšim vodilnim znamkam evropskega zdravstvenega turizma in turizma programov wellness. Spomladi leta 2005 bodo prvič na območju Alp začeli delovati regionalni centri za dobro počutje, sprostitev in zdravo življenje, ki bodo upoštevali skupne visokokakovostne standarde.

Vir in nadaljnje informacije: <http://www.tourismuspresse.at/detail.html?id=210038> (de)

Novi bilten o ljudski kulturi

Avstrijski inštitut za ljudsko kulturo in kulturni razvoj je začel v nemškem jeziku izdajati bilten „Gradbišče ljudske kulture“, ki ga razpošilja enkrat mesečno po elektronski pošti. Namen biltena je zlasti posredovanje informacij o praktičnih izkušnjah s področja ljudske kulture, ki jih v inštitutu zberejo iz gradiva svoje knjižnice. Posebne in inovativne ideje, ki nastajajo na nemškem jezikovnem območju ljudske kulture, naj bi tako postale dostopne čim širšemu krogu zainteresiranih. Bilten svoje bralce seznanja tudi z vsebino revij in knjig ter obvešča o različnih prireditvah.

Nadaljnje informacije in naročila na bilten: <http://www.cultura.at/IVK/newsletter.htm> (de)

Dolomitskim prelazom priznali status naravne vrednote

Predstavniki italijanskih pokrajin Južna Tirolska, Trentino in Belluno so podprli predlog o opredelitvi najpomembnejših prelazov v Dolomiti kot naravnih vrednot. Predvidoma 8. julija naj bi organizirali kolesarski dan, ko bodo ceste, ki vodijo na prelaze, zaprte za motorni promet. S tem bi poudarili visoko vrednost Dolomitov, javnost pa ozaveščali o prelazih kot naravnih vrednotah. Z nadaljnjimi ukrepi naj bi izvedli postopek vrednotenja za celotno območje Dolomitov ter zmanjšali tranzitni promet. Razprava je tekla tudi o uvedbi plačila cestnine prek dolomitskih prelazov, ki bi jo namenili za njihovo vzdrževanje.

Vir in nadaljnje informacije: http://www.provinz.bz.it/lpa/news/news_d.asp?art=73194 (de)

Prireditve

ENCOS Evropska konferenca o trajnostnem razvoju: **1st European Networks Conference on Sustainability in Practice**. Berlin (Nemčija), 1.-3. 4. 2004.

Organizira: Kolegij za menedžment in oblikovanje trajnostnega razvoja.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.encos2004.net> (en)

Mednarodna konferenca o podnebnih spremembah: **5th Swiss Global Change Day**. Bern (Švica), 5. 4. 2004. Organizira: ProClim Forum for Climate and Global Change. Več informacij na spletnem naslovu:

<http://www.proclim.ch/Events/5CHGCDay/5thSGCD.html> (en)

Wissenschaftscafé, Univerza v Bernu: **Promet zoper podnebje? Možnosti zmanjševanja CO₂**. Bern (Švica), 5. 4. 2004 ob 18. uri, Švicarski alpski muzej.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.unibe.ch/wissenschaftscafe.html> (de)

Mednarodna konferenca: **Ceste in poti v gorah** (Routes et Chemins de Montagne). Chambéry (Francija), 22. 4. 2004, Centre de Congrès Le Manège. Organizator: MONTANEA. Več informacij na spletnem naslovu:

<http://www.montanea.org/html/programmation.html#routesmontagne> (fr)

Nadaljnje izobraževanje na področju hidrogeologije in krasa: **Hydrogeology and Management of Karst Groundwater Resources (MANKARST)**. Neuchâtel (Švica), 24.-28. 5. 2004, Centre of Hydrogeology, University of Neuchâtel. Zadnji rok prijave: 2. april 2004, delovni jezik: angleščina. Več informacij na spletnem naslovu:

<http://www.unine.ch/foco/html/MANKARST-2004.html> (en)

Saj ni res, pa je...

... Narodne noše bodo očitno še naprej krasile oktoberfest, znameniti münchenski praznik piva. Na tako imenovanem „srečanju na vrhu“, ki so se ga udeležili vodje društev narodnih noš in minister za znanost, je bil namreč z veliko večino zavrnjen načrtovani ukrep bavarske deželne vlade, na podlagi katerega bi omenjenim društvom ukinili denarno podporo. Člani društva so pred tem zagrozili, da bodo oktoberfest bojkotirali. Stranka zelenih sedaj tudi drugim skupinam, ki bi jih prizadeli varčevalni ukrepi, predlaga, da v prihodnje svoj protest izrazijo kar v usnjenih hlačah in pisanih dirndlih ...

Vir: <http://www.br-online.de/land-und-leute/artikel/0403/15-trachtenverband/> (de)